

ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTOV U MLADISTVÝCH

1. Upustenie od potrestania

Súd môže upustiť od potrestania mladistvého, ktorý spáchal prečin, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, ak

- a) vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život mladistvého možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu, alebo
- b) súd prijme záruku za nápravu mladistvého a má za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného činu a osobu mladistvého sa uloženie trestu nejaví nevyhnutné.

Súd môže upustiť od potrestania mladistvého za prečin aj vtedy, ak

- a) mladistvý spáchal čin v stave, ktorý bol vyvolaný duševnou poruchou, a súd má za to, že ochranné liečenie, ktoré zároveň ukladá, zaistí nápravu mladistvého lepšie ako trest
- b) sa voči mladistvému vykonáva ochranné opatrenie alebo výchovné opatrenia a na dosiahnutie účelu zákona nie je potrebné uloženie trestu.

Ak súd upustil od potrestania, hľadá sa na mladistvého, ako keby nebol odsúdený.

2. Podmienečné upustenie od potrestania

Súd môže /a podmienok uvedených v § 98 ú/ podmienečne upustiť od potrestania mladistvého, ak považuje za potrebné počas určenej doby sledovať správanie mladistvého.

Pri podmienečnom upustení od potrestania súd určí skúšobnú dobu až na jeden rok. Zároveň môže mladistvému uložiť primerané obmedzenia a povinnosti smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú spôsobil.

Súd môže vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu mladistvého ponechať podmienečné upustenie od potrestania v platnosti napriek tomu, že mladistvý dal príčinu na uloženie trestu, a

- a) ustanoviť nad mladistvým probačný dohľad, ak už nebol uložený,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o jeden rok, alebo
- c) ustanoviť výchovné opatrenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

Ak mladistvý, u ktorého bolo podmienečne upustené od potrestania, viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, vysloví súd, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, o uložení trestu.

Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie bez toho, že by na tom mal mladistvý vinu, má sa za to, že sa osvedčil. Ak sa vyslovilo, že sa mladistvý, u ktorého bolo podmienečne upustené od potrestania trestu, osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

3. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody

Ak súd zistí splnenie podmienok na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nie je u mladistvého viazaný obmedzeniami podľa § 39 ods. 3.

Ustanovenie sa nepoužije, ak ide o trestný čin, za ktorý je možné podľa tohto zákona uložiť trest odňatia slobody na doživotie.

4. Podmienečný odklad výkonu trestu a podmienečný odklad výkonu trestu s probačným dohľadom

Ak súd mladistvému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odloží na skúšobnú dobu alebo mu trest odňatia slobody podmiennečne odloží na skúšobnú dobu s probačným dohľadom, zároveň určí skúšobnú dobu na jeden rok až tri roky.

Súd môže vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu mladistvého ponechať podmiennečný odklad výkonu trestu alebo podmiennečný odklad výkonu trestu s probačným dohľadom v platnosti napriek tomu, že mladistvý dal príčinu na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody, a

- a) určiť nad mladistvým probačný dohľad, ak už nebol uložený,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby v trvaní piatich rokov, alebo
- c) uložiť ďalšie výchovné opatrenie uvedené v § 106 ods. 2, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

Premlčanie výkonu trestu

Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

- a) desať rokov, ak bol uložený trest odňatia slobody podľa § 117 ods. 3, alebo
- b) tri roky pri ostatných trestných činoch.

Výkon trestu uloženého za trestné činy uvedené v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona sa ani u mladistvého nepremlčuje okrem trestného činu podpory a propagácie skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421 a § 422, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

Zahľadenie odsúdenia

Na mladistvého, ktorému bol uložený alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiernený alebo odpustený trest odňatia slobody v dĺžke neprevyšujúcej jeden rok, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, dňom výkonu tohto trestu alebo dňom, keď bolo právoplatne od takého trestu alebo jeho zvyšku upustené.

O tom, či sa odsúdenie mladistvého na trest odňatia slobody, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, zahladzuje, rozhodne súd, prihliadajúc na správanie mladistvého vo výkone trestu odňatia slobody, po výkone tohto trestu. Ak bol trest podľa rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky zmiernený, súd takto postupuje po tom, keď bol mladistvý po výkone zmierneného trestu prepustený na slobodu.

Ak súd vyslovil, že sa mladistvý podmiennečne odsúdený na trest odňatia slobody, podmiennečne odsúdený na trest odňatia slobody s probačným dohľadom alebo podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil, hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený.

Na mladistvého, ktorému bol uložený peňažný trest, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od výkonu trestu alebo jeho zvyšku právoplatne upustilo.

Na mladistvého, ktorému bol uložený trest prepadnutia veci, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný.

Na mladistvého, ktorému bol uložený trest povinnej práce alebo trest zákazu činnosti, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od jeho výkonu alebo od jeho zvyšku právoplatne upustilo.

Na mladistvého, ktorému bol uložený trest vyhostenia, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo uplynie doba, na ktorú bol uložený, ak trest riadne vykonal.

Zánik trestnosti

Premlčanie trestného stíhania

Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je

- a) desať rokov, ak ide o trestný čin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody na doživotie,
- b) päť rokov, ak je horná hranica sadzby trestu odňatia slobody najmenej desať rokov,
- c) tri roky pri ostatných trestných činoch.